

Lovforslag nr. L 53, Fremsat den 27. oktober 2004 af socialministeren (Eva Kjer Hansen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social service

(Ophævelse af bestemmelsen om revision af reglerne om klageråd)

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 708 af 29. juni 2004, foretages følgende ændringer:

1. § 149 ophæves.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2005.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Baggrunden for lovforslaget

Det fremgår af § 149 i lov om social service, at reglerne om klageråd skal revideres i folketingsåret 2004-05.

Formålet med lovforslaget er at foretage den lovbestemte revision. Ved lov nr. 318 af 5. maj 2004 vedtog Folketinget at udsætte revisionen af reglerne om klageråd fra folketingsåret 2003-2004 til folketingsåret 2004-2005. Begrundelsen for at udsætte revisionen var, at det ville give mulighed for at inddrage opfølgningen på de forskellige tilbagemeldinger, kommunerne er fremkommet med som svar på indenrigs- og sundhedsministerens brev af 10. januar 2002 til kommunalbestyrelserne og amtsrådene med opfordring til at indsende forslag og idéer til initiativer, der kan føre til øget effektivitet og kvalitet i den kommunale opgaveløsning. Socialministeriet anmodede på den baggrund Ankestyrelsen om at foretage en undersøgelse vedrørende klagerådernes virke.

Klagerådene har til opgave at drøfte, vurdere og videreformidle klager over afgørelser på hjemmehjælpsområdet, og de skal følge udviklingen på området og medvirke til, at hjemmehjælpsopgaver i praksis udføres i overensstemmelse med kommunalbestyrelsens målsætninger på dette område. Klagerådene består af 3 medlemmer fra det kommunale ælderåd, 2 kommunalbestyrelsesmedlemmer og 1 repræsentant udpeget af de lokale invalideorganisationer.

Ankestyrelsens undersøgelse

Ankestyrelsens undersøgelse havde bl.a. til formål at klarlægge omfanget af sager i klagerådene, samarbejdet mellem klagerådet og kommunen, samt hvilken betydning sagsbehandlingen i klagerådet har for den endelige afgørelse vedrørende personlig hjælp og pleje mv.

Undersøgelsen var tilrettelagt som en landsdækkende spørgeskemaundersøgelse gennemført i august og september 2004. I undersøgelsen indgik et skema med

spørgsmål til kommunens besvarelse og et skema med spørgsmål til klagerådets besvarelse.

Undersøgelsens 228 svarkommuner sendte i alt i 2003 807 klager over kommunale afgørelser efter servicelovens §§ 71 og 72 til behandling i klagerådene. Det svarer til et gennemsnit på cirka 3,5 klagesag per klageråd. Samlet er antallet af behandlede klagesager steget fra 697 i 2001 til 807 i 2003, hvilket svarer til stigning på knap 19 pct. Antallet af kommunale afgørelser er stigende med antallet af klagesager. Der er imidlertid stor spredning mellem antallet af klagesager i de respektive klageråd. I 2003 behandlede 37 pct. af klagerådene ingen sager og 47 pct. 1-5 klagesager, mens forholdsvis få klageråd har haft mange klagerådssager.

Klagerådene indstiller i omkring 7 ud af 10 klagerådssager, at kommunens afgørelse fastholdes. Borgeren får således helt eller delvist medhold i en klage 3 ud af 10 gange i klagerådet. I cirka 90 pct. af klagesagerne følger kommunerne klagerådets indstilling. Ses der på gruppen af sager, hvor klagerådet har givet klageren helt eller delvist medhold, følger kommunen klagerådets indstilling i omkring to tredjedele af sagerne. Det er de klageråd, som har haft flest sager, der oftest har givet klageren helt medhold. Som forklaring herpå nævnes, at klageråd med mange sager har et større erfaringsgrundlag og derfor i højere grad føler sig kompetente til at gå imod kommunens afgørelse.

Det fremgår af undersøgelsen, at kommunerne har skønnet, at klagerådernes gennemsnitlige sagsbehandlingstid er cirka 17 dage, og at kommunens sagsbehandling har taget omkring 22 dage. En borger, som har klaget over kommunens afgørelse om hjælp efter servicelovens §§ 71 og 72, får gennemsnitligt en ny kommunal afgørelse efter knap 40 dage. Den kommunale sagsbehandlingstid er i gennemsnit 6 dage længere i de kommuner, hvor klagerådet har behandlet forholdsvis få klagesager, mens den faktisk er kortere i de kommuner, hvor klagerådet har haft 6 eller flere klagesager.

Klagerådene vurderer i højere grad end kommunerne, at rådernes behandling af klager over kommuner-

nes afgørelser efter servicelovens §§ 71 og 72 styrker borgernes retssikkerhed. Omkring 80 procent af klagerådene har vurderet, at klagebehandlingen styrker retssikkerheden, mens cirka 50 procent af kommunerne har vurderet det samme.

Undersøgelsen viser, at det er gruppen af kommuner, hvor klagerådet har behandlet ingen eller få klagesager, som er mindst positive i vurderingen af, hvorvidt klagerådernes behandling af klager over kommunale afgørelser styrker retssikkerheden. Kommuner, hvor klagerådene har mange sager, mener derimod i vid udstrækning, at klagerådene styrker retssikkerheden.

Omkring 40 procent af klagerådene har vurderet, at det er uhensigtsmæssigt, at de kun har indstillingsret, mens cirka 60 procent af kommunerne har vurderet, at det er hensigtsmæssigt, at klagerådene ikke har selvstændig afgørelseskompetence. Et flertal af såvel kommuner som klageråd finder det således hensigtsmæssigt, at klagerådene ikke har selvstændig afgørelseskompetence.

80 procent af såvel kommuner som klageråd vurderer, at det er hensigtsmæssigt eller uden betydning, at der er sammenfald mellem klagerådet og ældrerådets sager. Mere end 80 procent af de kommuner og klageråd, hvor begge indgår i undersøgelsen, har vurderet, at samarbejdet generelt fungerer godt.

Sammenfaldende viser undersøgelsen, at klagerådene fungerer godt, idet kommunerne følger klagerådets indstilling i cirka 90 procent af klagesagerne. Der findes derfor ikke behov for ændring af reglerne om klageråd.

Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, amter og kommuner

Lovforslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige.

Lovforslaget skal forhandles med de kommunale parter.

Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ikke erhvervsmæssige konsekvenser.

Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen konsekvenser for miljøet.

Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

Hørte myndigheder, organisationer m.v.

Forslaget har været sendt i høring i Ankestyrelsen, Amtsrådsforeningen, Alzheimerforeningen, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Sygeplejeråd, De Samvirkende Invalideorganisationer, De Sociale nævn, Den Sociale Sikringsstyrelse, Det Centrale Handicapråd, De kommunale klageråd, FOA, Frederiksberg Kommune, Foreningen af statsamtmand, Kommunernes Landsforening, Københavns Kommune, Omsorgsorganisationernes Samråd, Pårørendegruppen for svage ældre, Sammenslutningen af Ældreråd, Socialchefforeningen, Styrelsen for Social Service, Ældremobiliseringen, Ældresagen.

Lovforslagets konsekvenser i hovedtræk

	Positive konsekvenser/ Mindreudgifter	Negative konsekvenser/ Merudgifter
Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, amter og kommuner	Ingen	Ingen
Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Ankestyrelsens undersøgelse viser, at der ikke er behov for ændringer i klagerådernes funktion. Klagerådene fungerer godt, og samarbejdet med kommunerne er godt. Der henvises til de almindelige be-

mærkninger. Det foreslås derfor, at revisionsbestem- melsen ophæves.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2005.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

§ 149. Forslag om revision af § 75 g og § 81, stk. 2, fremsættes for Folketinget senest i første halvdel af folketingsåret 2004-05.

Lovforslaget

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 708 af 29. juni 2004, foretages følgende ændringer:

1. § 149 ophæves.

Til lovforslag nr. L 53. Skriftlig fremsættelse (27. oktober 2004)

Socialministeren (Eva Kjer Hansen) :

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om social service (Ophævelse af bestemmelsen om revision af reglerne om klageråd)

(Lovforslag nr. L 53).

Lovforslaget fremsættes i medfør af § 149 i lov om social service, der fastslår, at reglerne om klageråd skal revideres i folketingssamlingen 2004-05.

Ankestyrelsen har foretaget en undersøgelse af klagerådernes funktion. Undersøgelsen viser, at antallet af klager, der behandles af klagerådene, er steget med 19 procent fra år 2001 til år 2003. Mere end 80 procent af de kommuner og klageråd, der indgår i undersøgelsen, har vurderet, at samarbejdet fungerer godt. Et flertal af så-

vel kommuner som klageråd finder det hensigtsmæssigt, at klagerådene ikke har selvstændig afgørelseskompetence. Sammenfattende viser undersøgelsen, at klagerådene fungerer godt, idet kommunerne følger klagerådets indstilling i cirka 90 procent af klagesagerne. Der er derfor ikke behov for ændring af reglerne om klageråd.

Der stilles forslag om, at revisionsbestemmelsen ophæves.

Forslaget skønnes ikke at medføre økonomiske og administrative merudgifter for det offentlige.

De økonomiske og administrative konsekvenser skal forhandles med de kommunale parter.

Med disse bemærkninger skal jeg indstille lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.